

Ἐτελέσας οὕτως ὁ Ζεὺς τὸν δόλον τοῦ ἐπεμψέ τὸν Ἑρμῆν, φέροντα τὸ θεῖον δῶρον εἰς τὸν Ἐπιμυθεῖα· αὐτὸς δέ, μ' ὅλας τοῦ ἀδελφοῦ του τὰς παραινήσεις, ἐδέχθη τὴν γυναῖκα . . .

Ὁ μωρός! — λέγει ὁ Πόσειδος — εὐθὺς τὸ μετενόησεν· ἀνοίξασα ἡ πολυπράγμων γυνὴ τὴν πυξίδα, διεσκέδασεν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὅλα τὰ νῦν κυριεύοντα τούτου κακὰ. καὶ τῶν ὁποίων τότε ἦν ὁλως ἄγνωστον. Πάραυτα

Πλεῖν μὲν γὰρ κακῶν, πλεῖν δὲ θάλασσα.

Μόνη ἡ ἑλπίς ἔμεινεν εἰς τὸν πυθμένα τῆς Πυξίδος, ἢ ἀμέσως ἀλλ' ἀνωφελῶς ἐπανέκλεισεν ἡ γυνή.

Περίεργον! πάντοτε πάντων τῶν δεινῶν ἡ γυνὴ αἰτία, εἴτε Εὐὰ ὀνομάζεται εἴτε Πανδώρα!

Καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ τῆς προγόου ἡμῶν. Ἡ δὲ Νέα Πανδώρα, ταπεινότερα καὶ λιτοτέρα ἐκείνης, ἄρκεται καὶ εἰς εὐμενῆ βλέμματα θνητῶν γυναικῶν, ἐλλειπόντων δῶρων παρ' ἀθανάτων· ἀλλ' ὅταν ἐνίοτε καὶ τούτων στερῇται, ὅταν καὶ ἐν τῇ γῇ κοινὴ τὴν περιστοιχίσῃ δυσμένεια, τότε, ὦ! τότε τῆς δυστήνου καρδία διανοίγεται ὑπ' ἀπελπισίας, καὶ αὐτὴ τὴν παραιτεῖ ἡ ἑλπίς! . . .

Πλὴν! ποῖον με ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; Εἰς τίνος θνητοῦ τὴν καρδίαν. καὶ ὅταν παντοῖα πάντοθεν τὸν περικυκλῶσι δεινὰ, δὲν μένει παρηγοροῦσα ἡ ἑλπίς, τὸ μικτόν τοῦτο μεταξὺ χαρᾶς, καὶ φόβου συναίσθημα, τὸ γλυκὺ τοῦτο ὄνομα, ὑστατον ἀφιπτάμενον τοῦ ἀθηνόους μετὰ τῆς ψυχῆς του, ἡ ροδόπρῶπος κόρη αὐτῇ, ἡ ἐπίσης κ' ἐξίσου πρὸς ἅπαντας μειδίῳσα;—

ὦ! ἀς σιωπήσω, μὴ καταποντισθῶ ὁ ἄθλιος βλασημίας! . . .

Ἀδύνατον τῇ στιγμῇ ταύτῃ, ἐκάστη μάλιστα ἀναγνώστρια, νὰ μὴ ἐλπίζῃ οὐδόλως, καὶ, ἀπαιτοῦσα τῆς Πανδώρας τί νέον, νὰ μὴ εὕρῃ ἐν τῇ γενεαλογίᾳ αὐτῆς τῶν ὀνείρων της, ἐξακολουθήσιν, καθήκτομένα τῆς βαρβάρου μακρηγορίας τοῦ γράψαντος . . .

Τί ὅμως πρὸς ἡμᾶς; καὶ εἰς τοῦτο πταίει ἡ πρώτη γυνή; διότι ἐκ τῆς πυξίδος ἐξῆλθε καὶ ἡ πολυλογία, δεινὸν οὐ σμικρὸν οὐδ' ἀνισχετόν! . . .

Ἐὰν τελευταῖον ἡ πυξὶς τῆς Ν. Πανδώρας διασκεδάσῃ κατὰ δεκαπενθήμερίαν ἐπὶ τῆς γῆς καλὰ ἢ κακὰ, τούτου φοδερὸς κριτὴς καὶ ἀδέκαστος τῶν ἀναγνωστριῶν της ἡ ὀξύνοος εὐαισθησία! . . . Δ. Σ. Β.

ΠΑΝΔΩΡΑ.

ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΜΕΜΦΕΙ ΣΕΡΑΠΕΙΟΥ.

Ὁ σημερινὸς αἰὼν δὲν ἀρκεῖται εἰς τὸ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν τοπικὴν ἀπύστασιν, ἀλλ' ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ ἀφανίσῃ καὶ τὴν ἀπόστασιν τοῦ χρόνου· καὶ ἐνῷ ἀφ' ἐνός, διὰ τῆς εὐρέσεως τῶν ἀτμοκινήτων, τῶν σιδηροδρόμων καὶ μάλιστα τοῦ ἡλεκτρικοῦ τηλεγράφου,

οἱ κάτοικοι τῶν δύο ἡμισφαιρίων θέλουν ἔλθει μετ' ὀλίγον εἰς σχέσιν οἰκειότεραν παρ' ὅτι ἄλλοτε ἦσαν οἱ κάτοικοι δύο πόλεων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, ἀφ' ἑτέρου, διὰ τῆς ἀνακαλύψεως πολλῶν παλαιοτάτων μνημείων, οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι θέλουν γνωρίσει καὶ αὐτὸν τὸν ἀρχαῖον κόσμον καλῆτερα ἀφ' ὅτι τὸν ἐγνωρίζον αἱ σύγχρονοι γενεαί. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν θρυμασίων ἀνακτόρων, ἐπιγραφῶν καὶ ἀναγλύφων τῆς Ἀσσυρίας, περὶ ὧν ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσωμεν ἐνταῦθα, ἰδοὺ ὁ Κύριος Μνηεττής, ὑπάλληλος τοῦ ἐν Λούβρῳ τῶν Παρισίων μουσείου, εὕρισκει τὸ ἐν Μέμφει Σεράπειον καὶ, διὰ συνδρομῆς τῆς Γαλλικῆς κυβερνήσεως, ἐπιχειρεῖ ἐκεῖ ἀνασκαφάς, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων βλέπομεν καὶ γνωρίζομεν τὸν ναὸν αὐτὸν πολὺ καλῆτερα παρ' ὅτι τὸν εἶδον καὶ τὸν ἐγνωρίσαν ὁ Στράβων καὶ ὁ Πausanias.

Ὁ Σέραπης ἦτο θεὸς τῶν Αἰγυπτίων, εἰς τὸν ὁποῖον, ἀπὸ τῆς ἐπυχῆς τῶν Πτολεμαίων, ἤγειραν μνημεῖα καὶ οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ῥωμαῖοι. Εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν ὑπῆρχεν ἱερόν τοῦ Σεράπιδος, ἀναφερόμενον ὑπὸ τοῦ Πausanίου εἰς τὸ δέκατον ὁγδοὸν κεφάλαιον τῶν Ἀττικῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἐξ ὁλοκλήρου ἀφανισθέν. Ἐκτίσθη δὲ Σεράπειον καὶ ἐν Ῥώμῃ, ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἀβεντίνου· τοῦ ἱεροῦ τούτου σώζονται λείψανά τινά, καὶ ἰδίως, εἰς μὲν τὸ ἐν Λούβρῳ μουσεῖον, τὸ σύμπλεγμα τοῦ Τιβέρεως, ἐν Οὐατικῶν δὲ τὸ σύμπλεγμα τοῦ Νείλου, ἔργα κάλλιστα τὰ ὅποια ἐκόσμουσαν τὰς δύο προκειμένας τοῦ ναοῦ κρήνας. Εἰς τὸν κόλπον τῆς Νεαπόλεως, πλησίον τῶν Ποτιόλων, ὑπάρχουσι τὰ ἐρείπια ἑτέρου Σεραπείου· οἱ γηραιοὶ αὐτοῦ λίθοι βρέχονται ἀδιακόπως ὑπὸ τῆς θαλάσσης καὶ οἱ στυλοβάται τῶν ὀρίων ἐτι ἱσταμένων κινῶν αὐτοῦ περιέχουσι μυριάδας ζωοφύτων. Ἀλλὰ τὸ περιφημώτερον, τὸ κατ' ἐξοχὴν Σεράπειον ἦτο τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου οἰκοδομηθέν, πολυθρύλλητον μάλιστα διὰ τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ, διότι ἐκεῖ κατέθεσεν ἡ Κλεοπάτρα τοὺς εἰκοσάκις μυρίους τόμους τῆς Περγαμηνῆς βιβλιοθήκης, τοὺς ὁποίους ἐχάριεν εἰς αὐτὴν ὁ Ἀντώνιος. Καὶ ἐν τούτοις ἡ βιβλιοθήκη αὕτη ἦτο παράρτημα ἀπλοῦν τοῦ ἄλλου καὶ πολὺ μεγαλητέρου θησαυροῦ τῶν βιβλίων, τὸν ὁποῖον περιείχεν ἡ Ἀλεξανδρεία. Τοῦτο τὸ Σεράπειον κατεστράφη, ἐν ἔτει 391 μ. Χρ., ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Θεορίλου, δυνάμει δόγματος τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου, ἐπιτρέψαντος τὴν κατάλησιν τῶν μνημείων αὐτῶν τῆς εἰδωλολατρείας. Οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Σεράπιδος ἠθέλησαν τότε ν' ἀντισταθῶσι διὰ τῆς βίβης· ἀλλ' ὁ Θεόφιλος, νικήσας, κατέβηκεν εἰς ἑδαφὸς τὸ οἰκοδόμημα.

Τὸ ἐν Μέμφει ἀνακαλυφθέν ἐσχάτως Σεράπειον δὲν εἶναι βεβαίως τοσοῦτον ὀνομαστόν ὅσον τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκεῖνο· σχετὶ ὅμως τὸ ἄλλο προτέρημα ὅτι εἶναι, ἐὰν πιστεύσωμεν τὸν Πausanίαν, τὸ ἀρχαιότατον τῶν ἱερῶν τούτων· ἐτιμᾶτο δὲ ἰδίως παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ διότι ἐν αὐτῷ ἐθίπτετο μὲν ὁ βῶς Ἀπὶς, ἐφυλάττετο δὲ καὶ τὸ Νειλομέτριον, δι' οὗ ἐμετρεῖτο ἡ αὐξήσις τῆς πλημμύρας τοῦ Νείλου. Τὸ

μνημείον τοῦτο δὲν κατιστράφη, ἀλλὰ κατεχώσθη ὑπὸ ἡμῶν, τὴν ὁποίαν λαίλαψ ἐπέλθων ἐσώρυσεν ἐπ' αὐτοῦ, πρὸ διςχιλίων ἡδὴ περίπου ἐνιαυτῶν, διότι οὕτω κατακαχωσμένον τὸ πλείστον εἶδεν αὐτὸ ὁ Στράβων, καθὼς λέγει εἰς τὸν 32 παράγραφον τοῦ Κεφαλαίου Α'. τοῦ ἐπτακκιδεκάτου βιβλίου τῶν Γεωγραφικῶν του. Ἐνταῦθεν δὲ καὶ διατηρήθη κάλλιστα.

Σημειώτέον, ὅτι ἐνῶ εἰς τὰ ἄλλα ἱερὰ τῆς Αἰγύπτου, τὸ θρήσκευμα, ἐπὶ Πτολεμαίων, διέμενεν ἡ καθαρὴ Αἰγυπτιακὴ ἢ καθαρῶς ἑλληνικὴ, τὰ τεμένη τοῦ Σεράπιδος εἶχον τοῦτο τὸ ἰδιάζον, ὅτι εἰς αὐτὰ συνεχωνεύετο τὸ θρήσκευμα τῶν δύο φυλῶν ὅθεν καὶ ἀπὸ τοῦ προκειμένου ἱεροῦ ἐξήχθησαν ἔργα οὐ μόνον Αἰγυπτιακῆς ἀλλὰ καὶ Ἑλληνικῆς τέχνης. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων ἄξιοι πρὸ πάντων μνείας, ὅτι τὸ μέγεθος τούτων, εἶναι, οἱ ἐπὶ συμβολικῶν ζώων βαίνοντες θεοὶ δαίμονες, καθίτι οἱ μέχρι τοῦδε γνωστοὶ τοιοῦτο δαίμονες ἦσαν πολὺ μικρότεροι. Εὐρέθησαν δὲ καὶ δώδεκα ἀνδριάντες ἑλληνικοί, ἔχοντες οὐ μικρὰν ἀξίαν, ὡς ἔργα τέχνης, ἀν καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀριστουργήματα. Ἀφ' ἑτέρου ἐξήχθησαν πολλὰ κάλλιστα σφίγγες, ἐξ ἐκείνων περὶ ὧν ὁ Στράβων λέγει, ὅτι αἱ μὲν καὶ μέχρι τῆς κεφαλῆς ἐσφῶντο ὑπ' ἡμῶν κατακαχωσμένα, αἱ δ' ἡμῖν νεῖς. • Προσέτι δύο λέοντες, ὅμοιοι τῶν δύο λεόντων τοῦ Νεκτανεβῶ, οἵτινες εὐρίσκονται εἰς τὸ ἐν Οὐατικανῶ μουσεῖον, καὶ, θεωρούμενοι ὡς ἀριστοτέχνημα, ἑκατοντάκις διὰ τοῦ ὀρειχάλκου ἐξεικονίσθησαν καὶ ἐπὶ πᾶσι, τετρακόσις ἕως πεντακόσις μικρότερα ὀρειχάλκινα ἀγαλμάτια. Αἱ δὲ ἀνασκαφαὶ ἐξακολουθοῦσιν.

ΠΕΡΙ ΠΑΝΘΥΣΜΟΥ ΤΩΝ ΣΚΥΛΩΝ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ.—Γενομένου ἐσχάτως λόγου ἐν Γαλλίᾳ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἐπὶ τῆς πολυτελείας φόρου, παρετηρήθη, ὅτι ὁ φόρος οὗτος, ὅστις ἄλλως εἶναι φύσει, ὡς πρὸς τὴν εἴτηραξιν αὐτοῦ, ὀχληρὴς καὶ δεκτικὸς πολλῆς αὐθαριετίας, δὲν θέλει φέρει πολλὴν πρόσοδον εἰς τὸ ταμεῖον, διότι εἰς τὴν Γαλλίαν πολλοὶ μὲν ὑπάρχουσιν οἱ εὐποροὶ, εὐαριθμοὶ δὲ οἱ πολυτελῶς ζῶντες. Εἰς αὐτὴν τὴν Ἀγγλίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἀνωτέρα κοινωνικὴ τάξις εἶναι ἀσυγκρίτως τῷ λόγῳ πολυτελεστέρα τῆς Γαλλικῆς, καὶ ὅπου, ὡς ἐκ τούτου, ἠλπίζετο, ὅτι ὁ φόρος θέλει ἀποβῆ παραγωγικώτατος, ἀληθῶς δὲν ἔδωκεν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ποτὲ ὑπὲρ τὰ 35,000,000 φράγκων ὥστε εἰς τὴν Γαλλίαν δὲν θέλει φέρει πιθανῶς εἰμὴ τὸ ἐν τρίτον τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο λέγεται, ὅτι δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ δυσχερестаθῇ τόσος κόσμος διὰ τόσον μικρὰν ὠφέλειαν.

Ἐν τούτοις καὶ αὐτοὶ οἱ οὕτω πρεσβεύοντες περὶ τοῦ φόρου τούτου, ὁμολογοῦσιν, ὅτι δύναται νὰ φέρῃ ἐν καλὸν ἀποτέλεσμα. περιστέλλων τὴν πληθὺν τῶν ἀχρηστων σκύλων. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν τοῦλάχιστον ἐπέφερε τὸ καλὸν τοῦτο, διότι πολλοὶ πλούσιοι, ἅμα

ἠναγκάσθησαν νὰ πληρώσωσι φόρον δι' ἑκάστην σκύλον τὸν ὅποιον ἔτρεφον, ἢ ὅλως ἐγκατέλιπον τὴν περιττὴν κυνοτροφίαν, ἢ περιώρισαν αὐτήν. Καὶ μὴ νομίζετε ὅτι πρόκειται περὶ μικροῦ πράγματος. Εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπάρχουσι 2 ἕως 3 ἑκατομμύρια σκύλων. • Πόσα, λέγετε, νὰ ἀπαιτῇ καθ' ἡμέραν ἡ διατροφή ἑκάστου ἐξ αὐτῶν; Πέντε λεπτά, σὰς φαίνεται; Ἀρὰ γε πολλά; Οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, γνωρίζουσιν, ὅτι ὑπάρχουσιν ἀνθρώποι καλοκάγαθοι δαπανῶντες ἀσυγκρίτως περισσότερα πρὸς τὴν καθημερινὴν διατροφήν καὶ συντήρησιν τῶν σκύλων αὐτῶν ὥστε τὰ πέντε λεπτά δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν εἰμὴ ὡς ἐλάχιστος ὅρος. Ἀλλὰ πέντε λεπτά καθ' ἡμέραν, δίδουσι 18 δραχμάς κατ' ἔτος· τὰ 18 πολλαπλασιαζόμενα πρὸς 2,500,000 (ὡς μέτρον ὄρον), γέρουσι 45,000,000!! Ἡ Γαλλία λοιπὸν δαπανᾷ κατ' ἔτος πρὸς διατροφήν σκύλων 45,000,000 φράγκων· καὶ ἐν τούτοις πόσοι ἄνθρωποι λιμώττουσι! πόσοι καὶ ἀποθνήσκουσι τῆς πείνης! — Δὲν λέγομεν, ὅτι οἱ σκύλοι πρέπει νὰ λείβουν ἀπὸ τὸν κόσμον· ὑπάρχοντες σκύλοι χρήσιμοι, ἀναγκαῖοι μάλιστα, ἀλλὰ θαρραλίως δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι 1 ἑκατομμύριον σκύλων ἤθελεν ἀρκέσει εἰς τὴν Γαλλίαν διὰ τὰς πραγματικὰς αὐτὰς ἀνάγκας καὶ ὅτι οἱ ἄλλοι ἐκλείποντες θέλουν ἐπιτρέβει εἰς τοὺς κατοίκους τῆς χώρας ἐκείνης νὰ προσθέσωσιν εἰς ὅσα δαπανῶσι δι' εὐεργεσίας ἀληθεῖς καὶ χρήσιμα ἔργα, τὸ ὅχι μικροῦ λόγου ἀξίον ποσὸν τῶν 30,000,000 περίπου φράγκων χωρὶς πάντῃται ν' αὐξήσωσι τὰ ἐξοδά των. Ὅθεν καὶ ἂν τοῦτο μόνον τὸ φιλόφθωρον ἀποτέλεσμα ἐπέλθῃ ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἐπὶ τῆς πολυτελείας φόρου, καλὸν εἶναι βεβαίως νὰ εἰσαχθῇ.

ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Εἰς τὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ Ἀποδείσμην, παραλείφθη ἡ δευτέρα στροφή, ἔχουσα ὡς ἰπεται·

Ἐρυθρὰ μοὶ τὸ προσφέρει
μ' ἄσπρο σὰν τὸν κρίνον χεῖρ.
— Δὸς, τὸ χεῖρ δὸς μ' αὐτὸ,
Κι' ἄλλο, εἶπε, δὲν ζητῶ.